

NR	ODPOWIEDZI / PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI	PUNKTY	MOJE PUNKTY
1	B	1	
2	PF	1	
3	B	1	
4	C	1	
5	<p>5.1. Skawiński walczył o wolność kraju w powstaniu listopadowym, a kiedy upadło, tułał się po świecie i brał udział w bitwach tam, gdzie również walczone o niepodległość. Mimo wędrówki po świecie nie stracił zainteresowania sprawami kraju – kontaktował się z polską organizacją z Nowego Jorku, to dzięki nim dostał kopię książki, która odmieniła jego los.</p> <p>5.2. Tytuł książki: <i>Pan Tadeusz</i> Autor: Adam Mickiewicz Wyjaśnienie: <i>Pan Tadeusz</i> jest polską epopeją narodową. Opowiada historię walk napoleońskich, w sposób idealistyczny przedstawia polską historię, zwyczaje i krajobrazy. Przywołuje więc na myśl obraz ojczyzny silnej, gotowej do walki o wolność i solidarnej. Taka tematyka i ton wypowiedzi budzą w Skawińskim długo niepielegnowaną miłość do ojczyzny.</p>	3	
6	C	1	
7	D	1	
8	BC	1	
9	<p>9.1. A</p> <p>9.2. Przytoczony fragment <i>Latarnika</i> wyjaśnia, że Skawiński w wyniku wieloletniej tułaczki przestał pielęgnować w sobie miłość do ojczyzny, za której wolność walczył. To, jak ważna jest dla niego Polska, przypomniał sobie, kiedy zobaczył książkę napisaną w języku ojczystym.</p>	2	
10	<p style="text-align: center;">Zaproszenie</p> <p style="text-align: center;">W imieniu Literackiego Kółka Dyskusyjnego mam przyjemność zaprosić uczniów naszej szkoły na spotkanie pod hasłem „Tułaczka i tęsknota na podstawie przeżyć Skawińskiego”. Dyskusja będzie prowadzona na podstawie noweli „Latarnik” Henryka Sienkiewicza. Spotkanie odbędzie się 6 marca o godzinie 15.00 w szkolnej czytelnicy. Na spotkaniu obecny będzie profesor Joachim Kaczeniec, badacz twórczości Sienkiewicza, który chętnie odpowie na pytania. Dla uczestników przewidziany słodki poczęstunek. Zachęcamy do udziału!</p>	3	
11	<p>Tematem tekstu Krzysztofa Ziemińskiego jest historia form książki.</p> <p>Autor przedstawia kolejne fazy rozwoju książki – od glinianych tabliczek po e-booki.</p> <p>Zastanawia go to, jak książka będzie wyglądała w przyszłości.</p>	2	
12	FP	1	
13	<p>1. B</p> <p>5. D</p> <p>3. E</p>	2	
PODSUMUJ			

NR	ODPOWIEDZI / PRZYKŁADOWE ODPOWIEDZI	PUNKTY	MOJE PUNKTY
14	D	1	
15	Pierwsze rękopiśmienne książki miały okładki zrobione z desek. Frazeologizm „przeczytać od deski do deski” można więc rozumieć jako przeczytanie od okładki do okładki, więc od początku do samego końca.	1	
16	D	1	
17	<p>Element graficzny 1: dzban z malinami Sposób występowania w fabule: Alina i Balladyna zbierały maliny do dzbanów, pierwsza z pełnym naczyniem miała zostać żoną księcia Kirkora. Symbolika: symbol sporu między siostrami.</p> <p>Element graficzny 2: nóż Sposób występowania w fabule: Balladyna w swoich zbrodniach posługuje się nożem, zabija nim Alinę i Grabca. Krojąc zatrutym nożem chleb, pozbawia życia także Kostryna. Symbolika: symbol zabójstwa, zbrodni, śmierci.</p> <p>Element graficzny 3: korona Sposób występowania w fabule: koronę Popielidów otrzymał Lech, założyciel państwa polskiego, w utworze była przekazywana z rąk do rąk. Ostatecznie łąduje na głowie Balladyny, której rządy są krótkie i tragiczne. Symbolika: symbol władzy i utraconej narodowej tożsamości.</p> <p>Element graficzny 5: piorun Sposób występowania w fabule: Balladyna ginie od pioruna. Symbolika: symbol sprawiedliwego wyroku.</p>	2	
18	Wypracowanie	20	
RAZEM		45	

PRZYKŁADOWE WYPRACOWANIA

Temat 1.

Napisz **opowiadanie** o spotkaniu z bohaterem lektury innym niż bohater *Latarnika* Henryka Sienkiewicza, z którym mógłbyś porozmawiać o tym, co to znaczy być patriotą i jak należy dbać o swój kraj.

200 słów

Był piękny wiosenny dzień, pierwszy od tygodni słoneczny i ciepły, a nie deszczowy, jak poprzednie tygodnie. Usiadłam na ławce z książką, lektura bardzo mnie wciągnęła, nie czułam upływającego czasu. Zamyśliłam się i zamykając oczy, zwróciłam głowę ku słońcu. Zapewne minęło kilka dobrych minut.

Kiedy otworzyłam oczy, ktoś siedział obok mnie na ławce.

– Cześć, czy my się znamy? – zapytałam i w tym momencie zrozumiałam, że znam odpowiedź. – Zaraz, zaraz... Zośka? Ale jak to możliwe?

– Cześć! A czy to ważne? – odpowiedział. – Chciałem z tobą porozmawiać o rzeczach, z których każdy młody człowiek powinien zdawać sobie sprawę. Pewnie wiesz, co mam na myśli, lubisz historię i dużo czytasz.

– Domyślałam się – odparłam zadowolona. – Ale nie zrozum mnie źle, sytuacja bardzo się zmieniła. Dzięki bohaterom takim jak ty nie musimy już walczyć o wolność. Nawet prawdziwi patrioci nie mają już tylu obowiązków.

Moje słowa widocznie zasmuciły Zośkę. Jego delikatne rysy twarzy nabrały ostrości. Przypomniałam sobie, jak zapamiętałam go z *Kamieni na szaniec* Aleksandra Kamińskiego. Mimo że był wrażliwym i inteligentnym człowiekiem, miał duszę przywódcy. Służba dla ojczyzny sprawiła, że stał się poważniejszy i stanowczy. Wiedziałam, że moje słowa go rozzłościły, ale liczyłam na jego rozsądek i opanowanie, które wielokrotnie udawał, chociażby podczas akcji odbicia Rudego z rąk okupantów.

– Myślę, że bardzo się mylisz – odpowiedział już całkiem spokojny. – Pozwól, że opowiem ci o kilku kwestiach. Przede wszystkim chodzi o szacunek, dla innych ludzi, dla środowiska i dla historii.

Tak rozpoczęła się długa opowieść. Zośka mówił o tym, że kochać swój kraj to nie zawsze znaczy ryzykować dla niego życie. Miłość do ojczyzny można wyrazić, nawet segregując śmieci! Przede wszystkim jednak trzeba być tolerancyjnym i otwartym człowiekiem. Trzeba szanować innych ludzi, nie tylko obywateli naszego kraju. Nie wolno potępiać nikogo za to, że ma inne poglądy czy żyje inaczej niż my. Podczas wojny bardzo wiele nieszczęść wzięło się właśnie stąd, że ktoś uznał innych ludzi za gorszych.

Zośka podkreślił też kilkukrotnie, jak ważne jest to, żeby się uczyć. Dzięki pogłębianiu wiedzy stajemy się świadomymi mieszkańcami naszego kraju, którzy kiedyś będą mogli z pełną odpowiedzialnością korzystać z prawa o decydowaniu o jego losach – poprzez aktywne działania lub udział w wyborach. Zośka mówił też o małych ojczyznach – o naszej rodzinie, grupie kolegów czy miejscowości. Kiedy dbamy o dobro małych ojczyzn, korzysta na tym cała Polska! Nie wolno też zapominać o tradycjach, świętach państwowych i szacunku do symboli narodowych.

– Ale pamiętaj, żeby być patriotą, musisz być po prostu dobrym człowiekiem, dobrym dla siebie i ludzi z twojego otoczenia – powiedział Zośka.

– Jasne, rozumiem – odpowiedziałam. – Może opowiesz mi o...

W tym momencie coś zaświeciło mi w oczy, odwróciłam głowę. Kiedy spojrzałam na ławkę, nikogo tam nie było. Wiatr kartował książkę leżącą na moich kolanach.

– No cóż, nawet jeśli to był tylko sen, to czuję, że od dziś będę prawdziwą patriotką!

Uwaga!
Za wypracowanie można
zdobyć aż 20 punktów.

1. **Realizacja tematu wypowiedzi:** 2 pkt. – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – opowiadanie; zostały uwzględnione pozostałe elementy polecenia – uczeń odwołuje się do całości lektury obowiązkowej; wypowiedź w całej pracy dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
2. **Elementy retoryczne:** 5 pkt. – pogłębiona analiza problemu; uczeń porządkuje wypowiedź – opisuje okoliczności wydarzenia, rozwijającą się sytuację i kończy wypowiedź puentą.
3. **Kompetencje literackie i kulturowe:** 2 pkt. – funkcjonalne wykorzystanie tekstu lektury obowiązkowej; poprawność rzeczowa.
4. **Kompozycja tekstu:** 2 pkt. – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna, podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.
5. **Styl:** 2 pkt. – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
6. **Język:** 4 pkt. – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
7. **Ortografia:** 2 pkt. – praca bez błędów ortograficznych.
8. **Interpunkcja:** 1 pkt. – praca bez błędów interpunkcyjnych.

Temat 2.

Czy Skawiński powinien zostać ukarany za zaniedbanie swoich obowiązków? A może zasługuje na drugą szansę na stanowisku latarnika w Aspinwall? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz argumenty uzasadniające Twój punkt widzenia.

200 słów

Na temat wybaczenia, dawania drugiej szansy i tego, czy ludzie się zmieniają panuje wiele wykluczających się opinii. Jedni ludzie twierdzą, że to oczywiste, że człowiek dojrzewa, jest kształtowany przez kolejne doświadczenia i należy mu dać drugą szansę, ponieważ prawdopodobnie nie popełni tego samego błędu kolejny raz. Inni zaś uważają, że ludzie się nie zmieniają i nie zasługują na dawanie kolejnej szansy. Moim zdaniem to pierwszy przedstawiony światopogląd jest słuszny.

Moją argumentację zacznę od tego, co można powiedzieć przeciw mojej tezie: Skawiński ewidentnie popełnił błąd, który mógł mieć tragiczne skutki. Zacytany zapomniiał o włączeniu lampy, co było jego obowiązkiem. Spowodował tym rozbicie się statku na mieliźnie. Na szczęście nikt nie stracił życia. Tego faktu nie da się zanegować, to oczywiste, że taka sytuacja jest wynikiem błędu Skawińskiego. Trudno także szukać usprawiedliwienia. Obowiązek zapalania latarni jest bardzo ważny i zależy od niego ludzkie życie.

Uważam jednak, że Skawińskiemu należy wybaczyć ten błąd. Nie byłoby to żadne nadużycie, gdyby przełożeni latarnika zdecydowali, że może pozostać na swoim stanowisku. Charakter bohatera wskazuje na to, że potrafiłby wyciągnąć lekcję z tego, co się stało i pełnić swe obowiązki lepiej, uważniej, bardziej świadomie. Skawiński wiele przeszedł, walczył na kilku frontach – jest człowiekiem zdyscyplinowanym. Wcześniej, zanim w jego ręce wpadł „Pan Tadeusz” i spowodował nagły przypływ wspomnień, bohater świetnie wykonywał swoją pracę. Zapewne i po tym incydencie starłby się równie mocno.

Co również przemawia za daniem Skawińskiemu drugiej szansy, to fakt, że dla zmęczonego życiem tułacza byłaby to nadzieja na lepsze jutro. Mógłby się w końcu ustatkować, poczuć się gdzieś jak w domu, żyć na własnych warunkach. Wtedy, gdyby zechciał, po jakimś czasie mógłby sam wyruszyć w podróż do ojczyzny. Nie z przymusu, ale w wyniku podjęcia świadomej decyzji. Ta jedna szansa może czasem zupełnie zmienić życie człowieka, może być okazją na wyjście z problemu, na odzyskanie kontroli nad własnym losem.

Niezależnie od tego, co sądzimy o dawaniu drugiej szansy, powinniśmy być świadomi tego, że każda sytuacja, każdy człowiek i każdy popełniony przez kogoś błąd to zupełnie nowe, różne od siebie historie. Nie można powiedzieć sobie, że ludziom nie należy wybaczać i nigdy tego nie robić. W taki sposób można przegapić szansę na danie komuś nowego życia.

Uwaga!
Za wypracowanie
można zdobyć aż
20 punktów.

1. **Realizacja tematu wypowiedzi:** 2 pkt. – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – rozprawka; zostały uwzględnione pozostałe elementy polecenia – uczeń odwołuje się do całości lektury obowiązkowej; formułuje tezę i przedstawia swoje stanowisko.
2. **Elementy retoryczne:** 5 pkt. – pogłębiona analiza problemu; uczeń porządkuje argumentację – przywołuje argument przeciw postawionej tezie, a następnie rozwija argumenty potwierdzające własną opinię.
3. **Kompetencje literackie i kulturowe:** 2 pkt. – funkcjonalne wykorzystanie tekstu lektury obowiązkowej; poprawność rzeczowa.
4. **Kompozycja tekstu:** 2 pkt. – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna, podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.
5. **Styl:** 2 pkt. – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
6. **Język:** 4 pkt. – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
7. **Ortografia:** 2 pkt. – praca bez błędów ortograficznych.
8. **Interpunkcja:** 1 pkt. – praca bez błędów interpunkcyjnych.